

////////////////////////////////////
Sociale kaart – Scope van de databank
////////////////////////////////////

(versie 28/04/2022)

1 SITUERING DOCUMENT

Dit document beschrijft welke types zorgaanbieders tot de scope van de sociale kaart behoren. Het oplist van criteria of voorwaarden om opgenomen te worden, is geen voorwerp van dit document.

Bij het bepalen van de scope wordt steeds gekeken naar potentiële kwaliteitscriteria. Het zorgaanbod dat door de overheid gereguleerd of opgevolgd wordt, wordt daarom prioritair opgenomen.

Het document is een levend document. De scope zal immers steeds in evolutie zijn.

2 WETTELIJKE BASIS VOOR HET BEPALEN VAN DE SCOPE

2.1 DECREET HOUDENDE DE SOCIALE KAART VAN 3 MEI 2019 (B.S. 26 JUNI 2019)

Art.2. De sociale kaart is het overzicht van de actieve zorgaanbieders en bevat hun identificatiegegevens, contactgegevens en werkingsgegevens.

Onder zorgaanbieder wordt in dit decreet verstaan:

- 1° een persoon, dienst of organisatie die als zorg- of welzijnsactor professioneel zorg of ondersteuning verleent aan personen met een zorg- en ondersteuningsvraag, inclusief de personen, diensten of organisaties met een gespecialiseerd zorg- en ondersteuningsaanbod. Gezondheidsverstrekkers die niet door de overheid erkend zijn of aanbieder zijn van niet door de ziekteverzekering terugbetaalde (alternatieve) geneeswijzen worden niet opgenomen in de sociale kaart, met uitzondering van diegenen die een positieve opportuniteitsbeoordeling krijgen van de dienst, vermeld in artikel 3;
- 2° een andere persoon, dienst of organisatie die zorg of ondersteuning biedt, waarvan de dienst, vermeld in artikel 3, van oordeel is dat hij moet opgenomen worden in de sociale kaart.

De Vlaamse Regering kan aanvullende voorwaarden bepalen waaraan een zorgaanbieder moet voldoen om te kunnen worden opgenomen in de sociale kaart.

2.2 MEMORIE VAN TOELICHTING BIJ VOORSTEL VAN DECREET HOUDENDE DE SOCIALE KAART VAN 1 FEBRUARI 2019

De Vlaamse burgers en zorgaanbieders hebben het recht om geïnformeerd te worden over het zorgaanbod in Vlaanderen en Brussel. De sociale kaart verzekert dat recht.

2.3 BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING, GOEDGEKEURD OP 29 NOVEMBER 2019

Het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin wordt belast met de operationalisering van de sociale kaart.

3 KADER VOOR HET BEPALEN VAN DE SCOPE IN DE BREEDTE

De sociale kaart neemt aanbieders op uit de ruime welzijns- en gezondheidssector. Wat bedoelen we daar precies mee?

3.1 BELEIDSDOMEIN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN (WVG)

WVG erkent (1) zorgaanbieders én (2) zorgactiviteiten die uitgevoerd worden door zorgaanbieders die erkend worden door andere overheden (vb. instelling voor schuldbemiddeling binnen OCMW, zorgactiviteiten in kader van werk-zorg decreet, ...).

Om bepaalde beroepen in de gezondheidszorg te mogen uitoefenen, heeft men in België een visum en een erkenning nodig. De erkenning is een bevoegdheid van de Vlaamse overheid, het visum is een federale bevoegdheid.

De sociale kaart neemt minimaal deze erkende, vergunde en gemelde zorgaanbieders en hun zorgactiviteiten op.

Voor zorgaanbieders en zorgactiviteiten waarvoor een erkenning/vergunning verplicht is, nemen we enkel deze zorgaanbieders en zorgactiviteiten op.

Het gaat concreet over de zorgaanbieders en zorgactiviteiten van:

- Departement WVG, Afdeling Welzijn en Samenleving
- Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid
- Agentschap Opgroeien (vroegere Kind & Gezin en Jongerenwelzijn)
- Vlaams Agentschap Personen met een Handicap
- Aangevuld met: Agentschap voor Onderwijsdiensten, dat buiten het Beleidsdomein WVG valt

3.2 IN DE LIJN VAN WVG-BELEID

Daarnaast kan de sociale kaart ook niet-erkende, niet-vergunde en niet-gemelde voorzieningen opnemen als ze in de lijn liggen van de beleidsdoelstellingen van het beleidsdomein WVG (*enkel als een erkenning/vergunning/melding niet verplicht is*):

- realisatie van sociale grondrechten en waardevolle lokale, buurtgerichte impact hebben,
- activiteiten m.b.t. curatieve of preventieve hulpverlening en/of overleg/netwerking/samenwerking m.b.t. curatieve of preventieve hulpverlening,
- zorgaanbod naar specifieke doelgroep(en): kinderen, jongeren, ouderen, mensen met een beperking, etnisch-culturele minderheden, (kans)armen, werklozen, lichamelijk of geestelijk zieken, verslaafden, maatschappelijk kwetsbare groepen.

Let op:

- Het Departement WVG zal ook voor dit type zorgaanbod op zoek gaan naar kwaliteitscriteria die opname van het aanbod in de sociale kaart verantwoorden.
- Voorzieningen die opvang organiseren voor kinderen, jongeren, ouderen, ... zonder een erkenning van de overheid, worden niet opgenomen in de sociale kaart (vb. burgerinitiatief crisisopvang jongeren, niet-vergunde/erkende kinderopvang, ...).

3.3 ANDERE BELEIDSDOMEINEN BINNEN VLAAMSE OVERHEID

Een lijst van welzijns- en gezondheidsgerelateerde thema's en organisaties die in aanmerking komen voor de scope van de sociale kaart.

Ook hier worden de principes, geformuleerd onder 3.2, gehanteerd waardoor we o.a. enkel die belendende sectoren en organisaties opnemen die zich richten tot specifieke doelgroep(en): kinderen, jongeren, ouderen, mensen met een beperking, etnisch-culturele minderheden, (kans)armen, werklozen, lichamelijk of geestelijk zieken, verslaafden, maatschappelijk kwetsbare groepen.

3.3.1 **Bouwen en verbouwen**

Een sociale lening afsluiten

- Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW)
- Vlaams Woningfonds (VWF)

Kopen en verkopen

- Aankoop van een sociale woning of bouwgrond bij een sociale huisvestingsmaatschappij (SHM).
- Aankoop van een betaalbare woning of bouwgrond in de Vlaamse rand rond Brussel via APB Vlabinvest.
- Gemeentes en OCMW's kunnen sociale woningen verkopen.
- Woonwinkels

Huren en verhuren

- Sociale Verhuurkantoren (SVK's)
- Regionale kantoren van Wonen-Vlaanderen

Gemeenschappelijk wonen en woningdelen

- Samenhuizen vzw

3.3.2 Nationaliteit en identiteit

Integratie en inburgering

- Agentschap Integratie en Inburgering, Atlas en IN-Gent
- Huis van het Nederlands Brussel

3.3.3 Conflicten en misdrijven

Hulp en melding

- Hulplijn 'geweld, misbruik en kindermishandeling', 1712
- Mishandeling in een rusthuis > Woonzorglijn
- Discriminatie melden:
 - genderkamer van de Vlaamse Ombudsdienst
 - Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen
 - Unia, met contactpunten in de 13 Vlaamse centrumsteden
- Slachtofferhulp: opdracht van het CAW
- Slachtofferonthaal bij een gerechtelijke procedure

Juridisch advies

- Juridische eerstelijnsbijstand
 - Van overheidsinstanties: justitiehuis en OCMW
 - Van particuliere of openbare instanties:
 - Jurifoon
 - Wetswinkels
 - Huurdersbonden (huurproblemen)
 - Vakbonden (arbeidscontracten en werkrelaties)

Justitie

- Bemiddeling bij geschillen als alternatief voor de rechtbank
 - Federale Bemiddelingscommissie: erkende bemiddelaars

3.3.4 Onderwijs en vorming

- Buitengewoon kleuter- en basisonderwijs
- Buitengewoon secundair onderwijs
- Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming – Cel Speciale Onderwijsmiddelen (Cel SOL)
 - Hulpmiddelen om de les te kunnen volgen in het regulier onderwijs / vanuit functiebeperking, niet vanuit leerstoornis.
- Schooltoelage basis- en secundair onderwijs
- Studietoelage hoger onderwijs
- LOP
- Commissie inzake leerlingenrechten
- Administratie: Agentschap voor Onderwijsdiensten (agodi.be)
- Spijbelen en Samen tegen schooluitval

Hulp bij leerproblemen en leerstoornissen

- CLB
- Verenigingen en zelfhulpgroepen op vlak van leer- en ontwikkelingsproblemen: vzw Die-'s-Lekti-kus coördineert en geeft een overzicht op www.letop.be
- Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs (siho.be/aanspreekpunten)

Welzijn en gezondheid op school

- Vlaams Instituut Gezond Leven
- Onderwijs voor langdurig zieke kinderen = BU Type 5
 - Ziekenhuisscholen in basisonderwijs
 - Ziekenhuisscholen in secundair onderwijs
- Tijdelijk onderwijs aan Huis (voor zieke leerlingen) = TOAH
 - In basis en secundair onderwijs
- Afstandsonderwijs: Bednet

3.3.5 Werken

Werk zoeken

- VDAB / ACTIRIS
- Werkwinkels
- Kinderopvangtoeslag (of werkhervattingstoeslag) voor alleenstaande werkzoekenden (via RVA)
- Wijk-werken

Loopbaan- en trajectbegeleiding

- Individuele loopbaancoaches en loopbaancentra die zich richten naar 'iedereen', worden niet opgenomen in de sociale kaart. Op de website van de VDAB kunnen burgers terecht om deze informatie op te zoeken.

- Organisaties die werken rond trajectbegeleiding voor werkzoekenden en kwetsbare groepen worden wel opgenomen.

Leren en werken (of werkpleklers)

- Centrum voor Deeltijds Onderwijs

Werkloosheidsuitkering

- RVA
- ACV
- ABVV
- ACLVB
- Hulpkas

Vrijwilligerswerk

- Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk vzw
 - Erkenning en subsidiëring van het autonoom vrijwilligerswerk in de zorgsector (“organisatie van autonoom vrijwilligerswerk”)

Welzijn en gezondheid op het werk

- Toezicht op het Welzijn op het werk (per provincie georganiseerd)
- Federale Pensioendienst (FPD)

Werken met een arbeidshandicap

- VDAB – arbeidshandicap
- Vlaams Communicatie-Assistentie-Bureau voor Doven vzw (CAB) (tolk aanvragen)

Werken in een aangepaste werkomgeving

- Regelgeving voor maatwerk collectieve inschakeling

Pensioen

- Pensioenlijn – bel 1765

3.3.6 Mobiliteit

- Mobiliteit met een handicap
 - Diensten voor aangepast vervoer (www.odav.be)
 - Minder Mobielen Centrale (mindermobielencentrale.be)
- Centrum voor Rijgeschiktheid en voertuigAanpassing (CARA)
- Directie-Generaal Personen met een Handicap

3.3.7 Landbouw

- Zorgboerderijen
- Vzw Boeren op een Kruispunt

3.3.8 Vrije tijd

Toerisme voor allen

- Iedereen verdient vakantie (vroegere Steunpunt vakantieparticipatie)
- Toerisme Vlaanderen – Toegankelijk Toerisme (vroegere Infopunt Toegankelijk Reizen)

3.4 FEDERALE OVERHEID

3.4.1 FOD Binnenlandse zaken

Veiligheid

- Noodoproepcentrales
- Politie

Asiel en migratie

- Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen
- Dienst vreemdelingenzaken (registratie asielaanvraag)
- Fedasil (organisatie opvang asielzoeker)
- Opvangcentra asielzoekers
- GEEN gesloten centra voor illegalen

3.4.2 Federale overheidsdienst sociale zekerheid

Sociale rechten toekennen

- Toekenning van uitkeringen en rechten aan personen met een handicap
 - de inkomensvervangende tegemoetkoming,
 - de integratietegemoetkoming,
- de vrijstelling van sociale bijdragen voor zelfstandigen

3.4.3 FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu

Gezondheid

- Vrijwillige zwangerschapsonderbreking:
 - LUNA: Unie van de Nederlandstalige abortuscentra (<http://www.abortus.be/nl/home/index.php>)
- Federale controle en evaluatiecommissie euthanasie (FCEE)
- Federale commissie “Rechten van de Patiënt”

- Federale Ombudsdienst

Organisatie van de gezondheidszorg

- Dringende hulpverlening:
 - Wachtdiensten (promotie 1733, met vermelding nog niet overal operationeel)
- Dringende geneeskundige hulpverlening:
 - Oproepcentra 112
 - Ambulances
 - Medische Urgentiegroep (MUG)
 - MUGH = Medische UrgentieGroep per Helikopter
 - Ziekenhuizen met een functie Gespecialiseerde Spoedgevallenzorg (GS)
 - Fonds voor Dringende Geneeskundige Hulpverlening (FDGH)
 - Nationale raad voor dringende geneeskundige hulpverlening
 - Provinciale Commissie voor Dringende Geneeskundige Hulpverlening (PCDGH)
 - Rode Kruis (strategische partner van FOD Volksgezondheid)
- Sociaal werk in ziekenhuizen
- Zorgnetwerken: Geestelijke gezondheidszorg
 - Crisiseenheden
 - Aanbod van een intensieve klinische behandeling voor justitiële jongeren met een psychiatrische problematiek (For-K): Psy0-18 (zorgmodules 12-18jr)
- Interculturele bemiddeling:
 - Sociaal tolkdienst
 - Dienst interculturele bemiddeling
 - Enkel in Brussel bestaat een dienst waar interculturele bemiddelaars – gespecialiseerd in de gezondheidszorg – opgeroepen kunnen worden: [Foyer](#)
- Gezondheidszorginstellingen:
 - Algemene gezondheidszorg:
 - Algemene ziekenhuizen
 - Acute ziekenhuizen (universitaire ziekenhuizen, algemene ziekenhuizen met of zonder universitair karakter)
 - Categoriële ziekenhuizen (geriatisch/gespecialiseerde)
 - Psychiatrische ziekenhuizen
 - Geestelijke gezondheidszorg:
 - Initiatieven beschut wonen (IBW)
 - Psychiatrische verzorgingstehuizen (PVT)
- Zorgberoepen: zie punt 3.5

3.4.4 FOD justitie

- Dienst voogdij: organisatie van een specifieke voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen

3.5 ZORGBEROEPEN

Wat zijn de specifieke criteria m.b.t. de opname van zorgberoepen in de sociale kaart?

Synoniemen zijn: gezondheidsverstrekkers, gezondheidzorgverstrekkers, zorgverstrekkers.

Algemeen

De sociale kaart neemt de zorgberoepen op die vermeld zijn in de 'Wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen' (vroegere KB78-wetgeving), aangevuld met tabakologen, bewegen op verwijzing-coaches, Vlaamse Otago instructeurs, osteopaten en klinische seksuologen.

Voor de zorgberoepen die niet erkend zijn en die toch deel uitmaken van de scope van de sociale kaart, o.a. omdat (huis)artsen hun patiënten naar deze zorgverstrekkers doorverwijzen, maakt de sociale kaart gebruik van de gegevensbronnen van erkende partnerorganisaties van de Vlaamse overheid (vb. Vlaams Instituut Gezond Leven, in opdracht van Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid) en de gegevensbronnen van beroepsverenigingen die kwaliteitseisen opleggen aan hun aangesloten leden.

De sociale kaart neemt geen aanbieders op van alternatieve behandelwijzen, zoals bijvoorbeeld: meditatie, life-coaching, gezondheidscoaches, mindfulness, yoga, bachbloesem therapie, kruiden, homeopathie, sofrologie, ... (niet-limitatieve lijst).

Groepspraktijken die multidisciplinair werken en meerdere behandelwijzen aanbieden zullen enkel opgenomen worden als er een WUG-zorgverstrekker tewerkgesteld is. In de sociale kaart zal enkel naar deze zorgverstrekker verwezen worden en niet naar andere aanbieders van alternatieve behandelwijzen die tevens tewerkgesteld zijn in de groepspraktijk.

Concretisering voor een aantal beroepsgroepen

- Psychologen:
 - De sociale kaart neemt klinische psychologen op:
 - Bron van gegevens: authentieke overheidsbron voor erkende gezondheidszorgberoepen.
 - Aangevuld met gegevens van de beroepsvereniging en de aanvullingen van de zorgverstrekker zelf.
 - De sociale kaart neemt klinische orthopedagogen op:
 - Bron van gegevens: authentieke overheidsbron voor erkende gezondheidszorgberoepen.
 - Aangevuld met gegevens van de beroepsvereniging en de aanvullingen van de zorgverstrekker zelf.
 - Psychotherapie wordt beschouwd als een behandelvorm en geen afzonderlijk gezondheidszorgberoep met erkenning. De behandelvorm mag uitgeoefend worden door personen die een titel van gezondheidszorgberoep hebben, namelijk door een arts, klinisch psycholoog en klinisch orthopedagoog, die een bijzondere opleiding hebben gevolgd. Deze nieuwe regeling is een uitvoering van de GGZ-wet en gaat in vanaf academiejaar 2017-2018.

Overgangsmaatregelen: Zij die reeds beschikken over een erkenning als gezondheidszorgberoep en daarnaast een opleiding in de psychotherapie hebben gevolgd, kunnen de psychotherapie autonoom blijven beoefenen. Zij die niet beschikken over een erkenning als gezondheidszorgberoep, maar wel minimaal over een bachelor beschikken en daarnaast een opleiding in de psychotherapie hebben gevolgd kunnen de psychotherapie op niet autonome wijze beoefenen onder de supervisie van een beoefenaar uit de eerste categorie.

Gevolg voor de sociale kaart: psychotherapie kan enkel als specialisatie opgenomen worden bij een persoon die een titel van gezondheidszorgberoep heeft.

- Klinische seksuologen:
 - o De sociale kaart neemt de klinische seksuologen op, die aangesloten zijn bij de Vlaamse Vereniging voor Seksuologie vzw.
 - o Bron van gegevens: Vlaamse Vereniging voor Seksuologie vzw.

- Tabakologen:
 - o De sociale kaart neemt de tabakologen op, die opgenomen zijn in de lijst van de Partnerorganisatie Vlaamse Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding (in opdracht van Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid).
 - o Bron van gegevens: Partnerorganisatie Vlaamse Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding.

- Bewegen op verwijzing-coaches:
 - o De sociale kaart neemt de Bewegen op verwijzing-coaches op, die opgenomen zijn in de lijst van de Partnerorganisatie Vlaams Instituut Gezond Leven (in opdracht van Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid).
 - o Bron van gegevens: Partnerorganisatie Vlaams Instituut Gezond Leven.

- Vlaamse Otago instructeurs:
 - o De sociale kaart neemt de Vlaamse Otago instructeurs op, die opgenomen zijn in de lijst van de Partnerorganisatie Vlaams Instituut Gezond Leven (in opdracht van Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid).
 - o Bron van gegevens: Partnerorganisatie Vlaams Instituut Gezond Leven.

3.6 AFWIJKEN VAN DE SCOPE AFSPRAKEN

Afwijkingen en uitzonderingen op de scope afspraken zijn mogelijk. Mogelijke redenen om af te wijken:

- Beleidsevoluties binnen de Vlaamse overheid
- Scope behoeftes binnen de administratie van de Vlaamse overheid
- Afspraken van de Vlaamse overheid met partnerorganisaties, eerstelijnszones, beroepsverenigingen, ...

4 CONCRETE VERTALING NAAR EEN INHOUDSTAFEL

Aan de hand van de inhoudstafel is het duidelijk welke zorgaanbieders behoren tot de scope van de sociale kaart: zie <https://www.desocialekaart.be/uitgebreid-zoeken> → inhoudstafel